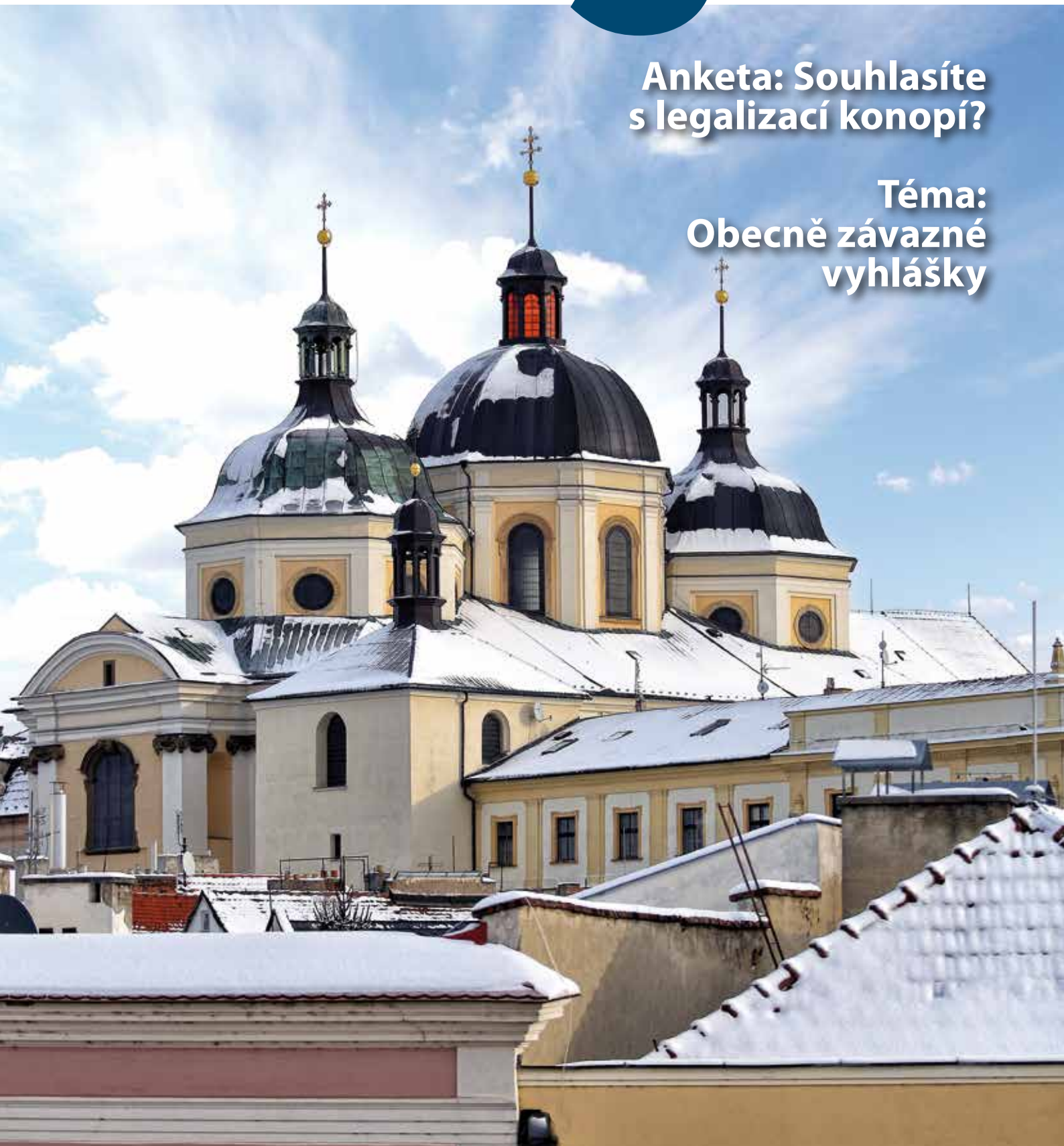

**Anketa: Souhlasíte
s legalizací konopí?**

**Téma:
Obecně závazné
vyhlášky**

**Krajská setkání začínají, jejich součástí bude
i příprava na Sněm v Olomouci**

Krajská setkání Svazu začínají

REGISTRUJTE SE NA NAŠICH WEBOVÝCH STRÁNKÁCH,
AKCE JSOU ZDARMA

Krajská setkání startují. Letos konečně prezenčně. Covidové roky jsou snad za námi a věříme, že nás nečeká nic horšího. Tak tedy: V době uzávěrky tohoto čísla zpravodaje se stále doladuje program. Ale jedno je jisté a vyplývá to už z podtitulu, zaměříme se především na **efektivní a úsporný rozvoj obce v roce 2023**, prostě nejste na to sami.

Protože se jedná o první povolební krajská setkání a na řadě radnic usedli noví starostové, představíme také orgány Svazu, do jejichž práce se můžete v případě zájmu zapojit, přiblížíme činnost odborných sekcí a budeme informovat o realizovaných a připravovaných svazových projektech.

Pozornost budeme poté věnovat digitálním technickým mapám, jejichž řešení nabývá v řadě případů na akutnosti – krajské úřady podávají pomocnou ruku, vystoupí zástupci Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a upozorní, v čem být v současné době obezřetní, a samozřejmě stále aktuálním tématem je energetika. Pozvali jsme proto zástupce energetických konzultačních a informačních středisek z MPO, kteří se pokusí poradit a odpovědět na vaše dotazy. A můžete se těšit i na řešení otázky kyberbezpečnosti z pohledu běžného uživatele, které předestře jeden z předních lektorů v této oblasti.

Využijte krajská setkání také k nominacím do Rady Svazu a podání návrhu na členy Kontrolního výboru

Už v minulém zpravodaji jsme upozorňovali také na to, že jedním z bodů bude příprava nadcházejícího Sněmu Svazu, který bude letos Sněmem volebním. Vzejde z něho tedy nová Rada a také Kontrolní výbor. Jak nominovat své zástupce do Rady, jsme vám už sdělili minule, podrobný návod je pochopitelně i na našich webových stránkách. **Znovu ale připomínáme, krajská setkání jsou ideální platformou pro navrhování kandidátů za jednotlivé kraje.** Těchto regionálních akcí se účastní jak představitelé obcí, tak i měst, a proto je vhodné domluvit se a sestavit kandidátní listinu za váš kraj právě tam.

Kdy a kde se sejdeme?

Maraton krajských setkání startujeme ve Středočeském kraji a hl. městě Praze, a to **21. února 2023**. Vzápětí se rozjedeme do kraje Ústeckého – 23. února – a kraje Plzeňského – 28. února.

V březnu začneme v Karlových Varech, a to hned 1. 3. Setkání v Jihočeském kraji se uskuteční v Modřicích 7. 3. Následovat bude krajská metropole Liberec – 9. 3. Pak zavítáme znovu na Moravu: Ostrava – 14. 3., Zlín – 15. 3., Olomouc – 16. 3. Pokračovat budeme v kraji Královéhradeckém – 21. 3., Pardubickém – 23. 3. a Jihočeském – 30. 3.

Poslední setkání se odehraje 4. dubna na Vysočině v Jihlavě.

Kontakt pro případné dotazy

Potřebujete-li jakékoliv další informace, kontaktujte prosím Barbaru Křemenovou na tel.: 234 709 737, 730 894 850 nebo e-mailem na adrese: kremenova@smocr.cz.

SKUPINA ČEZ

GENERÁLNÍ PARTNER

AUTORIZOVANÁ OBALOVÁ SPOLEČNOST

HLAVNÍ PARTNER

XIX. sněm Svazu

STANOVÍME PRIORITY, ZVOLÍME NOVOU RADU A KONTROLNÍ VÝBOR, USNESENÍ PŘIJMEME K NĚKTERÝM AKTUÁLNÍM TÉMATŮM

Krátce si připomeňme pozvání na nadcházející volební Sněm. Kontaktování jste již byli prostřednictvím datových schránek, kde jste obdrželi všechny potřebné informace a přesné instrukce k nominacím do **Rady Svazu**. Zdůrazňujeme, že nominace za jednotlivé kraje musí být Předsednictvu Svazu doručeny do **15. dubna 2023** a musí být opatřeny podpisy členů Svazu vyjadřujícími souhlas se svou nominací a podpisy členů Svazu v daném kraji, kteří s nominacemi vyjádřili souhlas. Doručení zajišťuje ten člen Svazu, který je nominován.

Volit budeme také **Kontrolní výbor**. Je to nezávislý orgán Svazu, který se ze své činnosti zodpovídá Sněmu Svazu. Dohlíží na dodržování právních předpisů a Stanov v činnosti Svazu. Má 9 členů a až 5 náhradníků. Nominací na člena Kontrolního výboru Svazu předkládá členská obec, která může nominovat pouze člena zastupitelstva obce/města nebo člena Výboru městských částí a obvodů. Nominaci schvaluje rada obce/města, pokud si tuto pravomoc nevyhradilo zastupitelstvo. Člen Kontrolního výboru nesmí

zastupovat člena Rady Svazu, nesmí být členem Předsednictva nebo komisi. Nominace zasílejte včetně kontaktních údajů na nominovanou osobu do Kanceláře Svazu (datovou schránkou, poštou, e-mailem) rovněž ideálně do **15. dubna 2023**.

Na Sněm byla pozvána celá řada významných hostů, pochopitelně včetně nově zvoleného prezidenta republiky.

A znovu apelujeme na všechny členy, aby Sněm splnil všechny své úkoly, je třeba, aby byl **usnášeníschopný**. Věříme, že se nás v Olomouci sejde co nejvíce, ale pokud nebudete moci jet, zplnomocněte některého z vašich kolegů, kteří se na Sněm chystají. Svůj hlas je možné předat také jakémukoli členovi Předsednictva. **Přihláška i zplnomocnění k hlasování** jsou vyvěšeny na našich webových stránkách v rubrice Akce → XIX. sněm, papírově je máte i v tomto vydání INS. Těšíme se na vás a snad se nám vydaří i tradiční společenský večer, na který se jistě těšíte.

Kdy: 18. a 19. května 2023

Kde: Clarion Congress Hotel Olomouc, Jeremenkova 36, 779 00 Olomouc

Milí přátelé,

ve chvíli, kdy budete číst tyto řádky, bude již známé jméno našeho nového českého prezidenta. Za náš Svaz bych mu ráda popřála hodně síly i zdraví, spoustu tolerance k odlišným názorům, ale i pochopení pro všechny občany naší republiky. Doufám a věřím, že bude naslouchat samosprávám, vnímat a zohledňovat naše názory a že si budeme vzájemně dobrými partnery.

Nás, představitele místních samospráv a regionální politiky, čeká teď obrovská výzva. Svým chováním k druhým lidem, svým příkladem bychom měli začít stmelovat rozdělenou společnost. Je lehké vykopat příkopky nenávisti a nesnášenlivosti, daleko těžší je tyto příkopky překlenout. Překlenout je vstřícností, spoluprací, podanou rukou, radou i pomocí. Jsme všichni občané této republiky a na nás je, kam se bude ubírat, jak se bude rozvíjet. My starostové a starostky máme jedinečnou příležitost sjednotit rozhádané a dokázat, že nestojíme v čele svých měst a obcí nadarmo. Ostatně dokázali jsme to za covidu, za uprchlické i energetické krize, dokážeme to i teď.

Takovým prvkem, který spojuje starosty a starostky s různými politickými názory, je svazový časopis INS. Abychom Vám zjednodušili přístup k informacím a zároveň měli od Vás zpětnou vazbu, zavádíme do něj několik novinek, které využívají moderní technologie a které povedou k přiblížení informací do území. První z představovaných novinek je použití QR kódů u některých článků. Pomohou Vám se propojit s dalšími informačními kanály nebo metodickými pomůckami, které informace z článku rozšíří a pomohou Vám se v dané problematice lépe zorientovat.

Dále chystáme řadu krátkých anket s možností anonymního hlasování k aktuálním

tématům z veřejné správy a dění kolem municipalit. Výsledky nám budou sloužit i jako vodítko k otevření veřejné diskuse či řešení určitých témat. Příkladem může být legalizace konopí. Pestrou mozaikou bychom chtěli poskládat i z Vašich zkušeností z akcí a projektů, které chystáte, které se povedly, ale i naopak. Nejen dobrou praxí, ale i dílčími neúspěchy se učíme a posouváme dál. Budeme rovněž nově uvádět témata, na která se můžete těšit v dalším vydání.

Uvítáme Vaše další podněty, nápady i připomínky k časopisu, jeho struktuře i rubrikám. Svoje náměty můžete posílat na e-mailovou adresu zgrajova@smocr.cz.

Přeji Vám krásný únor plný sluníčka.

*Radka Vladyková
výkonná ředitelka Svazu*

Krajská setkání Svazu začínají	2
Blíží se i XIX. sněm Svazu	2
Krátké zprávy	4
Anketa: Souhlasíte jako zástupci měst a obcí s legalizací konopí?	5
Téma: OZV – povinnosti i na straně obcí	6
Odborníci varují před dalším uvolňováním pravidel insolvenční	10
Zón 30 ve městech stále přibývá	10
Chcete se vyjádřit k budoucnosti vašeho stavebního úřadu?	11
Šetření k sociální práci	11
OP Spravedlivá transformace byl schválen	13
Právní poradna: Minimální základ dílčího poplatku v OZV	14
Legislativa	16
Starosti a radosti starostů: Jak jsme málem o střelnici přišli	18
Z jednání orgánů Svazu	19
Soutěže: Vesnice roku bude vyhlášena v březnu	19

ČASOPIS SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

Vychází v nákladu 3000 ks zdarma.
Vydává SMO ČR.

Kancelář: ul. 5. května 1640/65, 140 00 Praha 4,
tel.: 234 709 711, e-mail: zgrajova@smocr.cz.

ID datové schránky: 5fkgwn3

Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá redakce.

Grafická úprava a DTP: Vladimír Spivál

Tisk: Tiskárna Grafotechna +

Uzávěrka tohoto čísla: 31. 1. 2023

MK ČR E 14584

Foto na titulní straně
archiv Statutárního města
Olomouc

Ins

Webináře SFŽP k aktuálním možnostem podpory

9. až 12. leden 2023

Počátkem ledna proběhly webináře pořádané Státním fondem životního prostředí. Tyto webináře byly pojímány jako tzv. káva se SFŽP a vskutku i časová dotace maximálně kolem 1,5 hodiny tomu odpovídala. Témata byla velice zajímavá a přednášející z řad SFŽP je prezentovali zejména z pohledu aplikační praxe. Webináře byly věnovány těmto otázkám: Vodohospodářské projekty, srážková voda; Energetické úspory budov, obnovitelné zdroje energie, ochrana ovzduší; Oběhové hospodářství, sanace; Příroda a krajina. Ve všech případech byla následně vedena diskuse k otázkám, jež průběžně posluchači pokládali. Záznamy z těchto webinářů je možné shlédnout na internetových stránkách SFŽP. A vězte, že čas jim věnovaný nebude rozhodně ztrátou.

Setkání s novým předsedou Národní sportovní agentury

10. leden 2023, Praha

Výkonná ředitelka Svazu Radka Vladyková a předseda Školské komise, poslanec a starosta města Svitavy David Šimek se setkali s novým předsedou Národní sportovní agentury Ondřejem Šebkem. Svaz v minulosti kritizoval agenturu za chyby v dotačních výzvách, problémy při jejich hodnocení a obecně nedostatečnou komunikaci s obcemi. Tyto problémy se snad nyní podaří vyřešit. Nové vedení sportovní agentury vyjádřilo zájem o aktivní spolupráci se zástupci samospráv. Stejně tak i Svaz měst a obcí nabídl veškerou možnou spolupráci pro zefektivnění podpory sportu na místní úrovni. Některé změny přinese také připravovaná novela zákona o podpoře sportu. Ta bude např. nadále vyžadovat plán rozvoje sportu jen po obcích s rozšířenou působností.

Zpráva NERV na snížení výdajů a zvýšení příjmů veřejných rozpočtů

11. leden 2023, Praha

Představitelé Svazu se zástupci zájmových asociací v podobě Svazu průmyslu a obchodu, Hospodářské komory a Českomoravské konfederace odborových svazů se setkali s expertní skupinou – Národní ekonomickou radou vlády. Diskutována byla Zpráva NERV na snížení výdajů a zvýšení

příjmů veřejných rozpočtů. Účastníci setkání se dotkli problematiky stavu veřejných financí, dlouhodobě dobrého hospodaření obcí a měst, ale jednali také o problematice a důsledcích slučování obcí, k němuž má Svaz negativní postoj. Prostor byl věnován i právu obcí a měst na vlastní zdroje a jejich ústavní nedotknutelnost. V tuto chvíli se všichni seznamují se vzájemnými stanovisky a hledají pro všechny přijatelné výstupy. O výsledcích dalšího kola jednání budeme informovat.

S ministrem Stanjurou o převodu nepotřebného majetku státu

11. leden 2023, Praha

Předseda Svazu František Lukl a výkonná ředitelka Svazu Radka Vladyková se setkali s ministrem financí Zbyňkem Stanjurou ve věci efektivního zacházení s nepotřebným majetkem státu. Ministr deklaroval, že cílem je vytvořit co možná nejjednodušší

model převodu/prodeje hájící zájem státu, krajů i obcí. Zájem státu je, aby svým nepotřebným majetkem neblokoval rozvoj ÚSC a podpoře soukromého podnikání napříč ČR. Za tímto účelem bude nepotřebný státní majetek přehledně na jednom místě s pravidelnou aktualizací. Plánuje se převést veškerý majetek na ÚZSVM, aktualizovat pravidla nakládání s hmotnými nemovitými věcmi ve vlastnictví státu vůči

obcím, městům a krajům, rozšířit seznam majetku pro bezúplatný převod, zjednodušit a zlevnit úplatné převody.

Nejen prací živ je člověk

16. leden 2023, Praha

Zástupci Svazu se sešli s představiteli státní správy a dalších organizací, aby poděkovali za dlouholetou spolupráci, vstřícnost a ochotu, s kterou k jednání se Svazem přistupují. Pozvání k tomuto neformálnímu setkání přijali zástupci Ministerstva práce a sociálních věcí Martina Štěpánová, vrchní ředitelka Sekce evropských fondů a mezinárodní spolupráce, a Tomáš Novotný, ředitel Odboru ostatních evropských fondů, dále se dostavili ředitel Odboru odpadů Ministerstva životního prostředí Jan Maršák a ředitel Odboru financování veřejných rozpočtů Minis-

Mezinárodní konference „Zintenzivnění boje proti korupci: whistleblowing“

17.– 18. leden 2023, Praha

Konferenci pořádalo Ministerstvo spravedlnosti v rámci projektu: „Zintenzivnění boje proti korupci zvyšováním povědomí veřejného sektoru se zaměřením na soudce, orgány činné v trestním řízení a veřejnou správu“, který byl financován z Fondů EHP 2014–2021. S příspěvky vystoupili panelisté nejen z České republiky, ale z různých koutů světa. Účastníci měli možnost ochranu oznamovatelů vnímat z různých úhlů

terstva financí Miroslav Matej. Státní pozemkový úřad zastupoval ústřední ředitel Martin Vrba, Českou poštu reprezentoval její generální ředitel Roman Knap, Státní fond podpory investic ředitelka Hana Pejpalová a nechyběla ani členka Rady Energetického regulačního úřadu Markéta Zemanová. Při setkání panovala uvolněná atmosféra, nicméně otevřeno bylo několik konkrétních témat z ranku jednotlivých hostů. Věříme, že mezi Svazem a těmito subjekty budou i nadále probíhat vždy korektní a účelná jednání.

pohledu. Mezi panelisty byli zástupci neziskových organizací, územních samospráv, státní správy, akademické sféry, IT odborníci, ale i samotní „whistlebloweri“. Oba dny byly plné zajímavých informací a zkušeností z domova i ze světa.

K obsahu konference se podrobněji vrátíme v příštím čísle Informačního servisu, kde se budeme věnovat povinnostem souvisejícím s ochranou oznamovatelů a technickému řešení v souvislosti s návrhem zákona, který je v současné době projednáván v Poslanecké sněmovně.

Diskuze k přípravě legislativních změn v oblasti finanční kontroly

23. a 24. leden 2023, Loučeň

Na zámku Loučeň proběhla odborná diskuze k přípravě legislativních změn v oblasti finanční kontroly, kterou pořádalo Ministerstvo financí. Účastníci pocházeli z řad zájmových asociací, jako je Svaz měst a obcí, Sdružení místních samospráv, Svaz zdravotních pojišťoven a Český institut interních auditorů. Zpětnou vazbu poskytl také členové Nejvyššího kontrolního úřadu, Ministerstva vnitra, Generálního finančního ředitelství a akademici z významných českých vysokoškolských pracovišť. V rámci diskuze zhodnotili stávající stav v oblasti finanční kontroly. Zaměřili se především na řídicí kontrolu, veřejnosprávní kontroly, interní audit, duplicity kontrol a jejich nekonzistenci a další časté nedostatky. V rámci zvažovaných legislativních změn se diskutovalo o stanovení povinnosti dodržovat principy účelnosti, efektivity a hospodárnosti při nakládání s veřejnými prostředky, posílení role příkazce operace, rozšíření možnosti výkonu operace na další osoby, obecnější ale jednoznačné vymezení rozsahu řídicí kontroly přímo v zákoně, zjednodušení zákonem stanovených fází a úkonů řídicí kontroly, posílení, resp. zjednodušení a sjednocení výkonu kompetencí správců kapitol státního rozpočtu a ÚSC ve vztahu k organizačním složkám a příspěvkovým organizacím v jejich působnosti a dalších otázkách. Z hlediska harmonogramu prací se očekává zveřejnění hodnotící zprávy odborné komise v únoru 2023, návrhu věcného záměru zákona včetně hodnocení dopadů regulace v červnu 2023 a vnější připomínkové řízení a předložení návrhu věcného záměru vládě v prosinci 2023.

Souhlasíte jako zástupci měst a obcí s legalizací konopí?

Na Úřadu vlády se aktuálně řeší otázka možnosti legalizace konopí. Z diskusí vyplývá, že by městům a obcím byly v této oblasti uloženy nové regulační, kontrolní a sankční povinnosti. Podělte se s námi o svůj pohled? Hlasujte prostřednictvím QR kódu.

anketa

Zpětná vazba je pro naši práci důležitá, postoj měst a obcí k řadě témat využíváme pro naši argumentaci při vyjednávání zástupců Svazu na vládní či parlamentní úrovni.

OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA – POVINNOSTI I NA STRANĚ OBCÍ

Obce mohou vydávat vlastní právní předpisy. V samostatné působnosti mohou vydávat tzv. obecně závazné vyhlášky, v přenesené působnosti pak tzv. nařízení. S nástupem nového roku, s ohledem na nový systém Sbírký právní předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů a s ohledem na nově zvolená zastupitelstva obcí je na místě zvážit, zda se nezabývat jejich revizí a současně si ověřit zavčas, že došlo k jejich vložení do uvedené Sbírký.

Co je to obecně závazná vyhláška?

Obecně závaznou vyhlášku obce (dále jen zkráceně „OZV“) může obec vydat dle čl. 104 odst. 3 Ústavy v rámci své samostatné působnosti a to s místní působností pro území obce, která ji vydala – tedy OZV platí v té obci, která ji vydala, nikoliv však v obci jiné. Při vydávání OZV musí být současně respektován ústavní princip, jenž je obsažen v čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, a to že povinnosti mohou být ukládány pouze na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních lidských práv a svobod.

Zákon o obcích pak ve svém § 10 na výše uvedené navazuje a říká, že obec může ukládat v samostatné působnosti pomocí OZV povinnost k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků a k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti.

Vydávání obecně závazných vyhlášek je plně vyhrazeno zastupitelstvu obce. Na samotný proces jejich vydávání se nyní v krátkosti podíváme.

Jak na vydávání OZV aneb Revize stávajících OZV je nutná

Zcela prvořadě je třeba mít jasno v tom, jaké OZV již vydány v dané obci jsou a jsou stále platné a účinné. Proto není od věci provedení jednoduché revize již vydaných, platných a účinných OZV v obci a provedení shrnutí, jakou problematiku má obec prostřednictvím OZV upravenu a zda je úprava odpovídající současné legislativě, zda je nezbytná či naopak nedostatečná. Současně s touto revizí stávajících platných a účinných OZV je vhodné si ověřit, zda jsou platné a účinné OZV vloženy do Sbírký právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů. O tom však více níže.

Po této analytické práci mohou vyvstat okruhy, jež se obec rozhodne upravit novou OZV. V takovém případě je na místě si provést podrobný rozbor problematiky, kterou je obec rozhodnuta prostřednictvím OZV upravit.

V tomto rozboru je vhodné se zaměřit na tyto okruhy:

- z důvodnění potřebnosti úpravy prostřednictvím OZV,
- z důvodnění, zda bude mít obec prostředky (personální, finanční, technické a další) dodržování OZV vymáhat,
- z důvodnění přínosu OZV včetně dopadu na rozpočet obce a občany.

Pro lepší rozhodování je možné si zpracovat – obdobně jako

u právních předpisů vyšší právní síly (např. zákonů) – tzv. **situaci při nulové variantě**, tedy při variantě, kdy by obec žádnou novou OZV nevydala. Při srovnání s uvedeným zdůvodněním se pak bude zástupcům obce lépe rozhodovat, zda je nová právní úprava obce na místě či nikoliv.

V další fázi je přínosné si udělat takové **malé připomínkové řízení**. Tedy vzít návrh nové OZV se zdůvodněním a prodiskutovat jej s těmi subjekty, jichž se bude věcně dotýkat. Rozhodně žádoucí je konzultace návrhu OZV s Ministerstvem vnitra, s příslušným územním pracovištěm odboru veřejné správy, dozoru a kontroly (dále jen „ODK“). Nuž, a nakonec vše, co z tohoto malého připomínkového řízení vzejde, je vhodné zakomponovat do zdůvodnění či jinými slovy písemné informace, která bude spolu se samotným návrhem OZV předložena k rozhodnutí zastupitelstvu, případně i před předložením zastupitelstvu v radě obce, je-li zřízena.

Test čtyř kroků

Aby se obec vyvarovala možných pochybení, je možné zvážit i provedení tzv. testu čtyř kroků. Ústavní soud v rámci svého nálezu z roku 2005 (srov. Pl. ÚS 63/04) představil tzv. test čtyř kroků, jenž má vést k posouzení, zda OZV je v souladu se zákonem. A pozor, tento test jako své východisko používá i při posuzování OZV Ministerstvo vnitra. V čem tedy spočívá?

Je nezbytné si položit a zodpovědět čtyři základní otázky, a to:

- Je v pravomoci obce vydat danou OZV a je v souladu to, jak ji vydává, s právním řádem?
- Pohybuje se obec při vydávání OZV v hranicích zákonem vymezené věcné působnosti?
- Nezneužila obec při vydávání OZV zákonem svěřenou působnost?
- Je OZV tzv. rozumná? Je účelná a vymahatelná?

Pokud si obec řádně na tyto otázky odpoví a v lepším případě tyto odpovědi začlení i do zdůvodnění návrhu nové OZV, pak se může účinně vyvarovat případných pochybení.

Schválení nové OZV

Jak je již výše uvedeno, schválení OZV plně spadá do působnosti zastupitelstva obce a je činěno formou usnesení zastupitelstva. Je vhodné před předložením OZV jeho návrh projednat v radě obce, je-li zřízena. Pro schválení nové OZV je třeba nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva obce a následně schválenou OZV podepisuje starosta s místostarostou obce. A pokud by obec chtěla být opravdu pečlivá, text schválené OZV učiní předmětem zápisu ze zasedání zastupitelstva, na němž k jejímu schválení došlo.

Možné nejasnosti

Vydávání OZV jakožto vlastní normotvorba obce může evokovat řadu otázek a nejasností. Pokud si v něčem není obec jista, je zcela na místě kontaktovat příslušné ODK – rozhodně se není čeho obávat. Nicméně ze základních okruhů, které by mohly být nejasné, se pokusíme jich pár detekovat a vysvětlit:

- **Má obec povinnost předem konzultovat návrh OZV s jinými subjekty a i ODK?** Nikoliv, nicméně je to doporučený postup proto, že je možné se tak vyvarovat zbytečných pochybení a zabránit vadám, které by mohly v samotném důsledku vést i k nezákonnosti a tedy k nutnosti až zrušení nové OZV.
- **Jak formulovat usnesení zastupitelstva?** Usnesení lze formulovat například takto: „Zastupitelstvo obce vydává obecně závaznou vyhlášku(její plný název).
- **Co s tzv. důvodovou zprávou, je součástí nové OZV?** Nikoliv, je pouze „podkladovým“ materiálem určeným k projednání nové OZV.
- **Je třeba znovu schválit již schválené, tedy platné a současně i stále účinné OZV, když se po volbách vymění zastupitelstvo?** Nikoliv. Pamatujme na princip právní jistoty jako jeden ze základních principů právního státu. To znamená, že platné a účinné OZV jsou součástí právního řádu České republiky. Ve spojení s principem právní kontinuity právního řádu pak platí, že právo a na něm založené vztahy platí od doby, kdy byly přijaty, a to až do doby, kdy dojde k jejich zrušení. Tedy se změnou zastupitelstva ani starosty obce nepřestávají být do- savadní OZV dané obce platné a účinné.

Novinka a současné nové povinnosti pro obce: Sbíрка právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů

Od 1. ledna 2022 nabyl účinnosti zákon č. 35/2021 Sb., o Sbírcce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů (dále jen „Sbířka“). Tato Sbířka je obdobná Sbířce zákonů a obsahuje (resp. by měla obsahovat) všechny právní předpisy územních samosprávných celků a některých správních úřadů.

S účinností uvedeného zákona tak je stanoveno, že vyhlášení OZV se děje zveřejněním OZV ve Sbířce. Sbířka je vedena jako informační systém veřejné správy. Zveřejnění OZV ve Sbířce provede obec, která OZV vydala, a to tak, že zašle text OZV v otevřeném a strojově čitelném formátu včetně metadat prostřednictvím elektronického formuláře do datové schránky zřízené Ministerstvem vnitra.

Co je to však otevřený formát? Neděsme se, otevřeným formátem se rozumí formát datového souboru, který není závislý na konkrétním technickém a programovém vybavení a je zpřístupněn veřejnosti bez jakéhokoliv omezení, které by znemožňovalo využití informací obsažených v datovém souboru. Prostě a jednoduše, je třeba odeslat OZV například v jednom z těchto formátů: HTML, DOCX nebo ODT. Tedy i v tzv. wordu.

Elektronický formulář je uveřejněn na **Portálu veřejné správy**. Je třeba jej otevřít a obec pak vyplní požadované údaje (to jsou pak ta metadata), vloží text OZV a případně i přílohy. A pokud není možné zveřejnit OZV nebo její část ve strojově čitelném formátu, připouští zákon možnost vložit ji v otevřeném formátu. Tento způsob se dotkne zejména obrazových a mapových příloh. Co je to otevřený formát, to se dozvíte záhy.

Odeslání do Sbířky pak obce mohou učinit tak, že buď vyplní formulář přímo na Portálu veřejné správy, před odesláním se přihlásí do své datové schránky a formulář s přílohami odešle. Druhá možnost je pak ta, že si obec stáhne formulář z Portálu veřejné správy a následně jej prostřednictvím své spisové služby odešle datovou schránkou (jako „klasickou“ datovou zprávu).

Pokud je obec již ve fázi, že OZV odeslala do Sbířky, mělo by se obci do datové schránky vrátit vyrozumění o vyhlášení OZV ve Sbířce – rozumějme tedy tomu tak, že **k vyhlášení OZV dochází jejím doručení do Sbířky**. A obec pak zveřejní toto oznámení o vyhlášení OZV ve Sbířce na úřední desce obecního úřadu (fyzické i elektronické), a to min. 15 dnů ode dne, kdy byla o uvedeném vyhlášení vyrozuměna.

Obec v oznámení o vyhlášení OZV uvede:

- označení právního předpisu – tj. plný název OZV, případně její číslo,
- datum a čas vyhlášení OZV ve Sbířce,
- zveřejněná metadata.

Vše výše uvedené obsahuje vyrozumění o vyhlášení ve Sbířce, obec tedy může využít obdržené vyrozumění o vyhlášení OZV ve Sbířce.

Pozor na přechodné období!

Nicméně vložení OZV do Sbířky jsme doposud vyjasnili v případech, kdy dojde k vydání nové OZV. Ale co s dosud platnými a účinnými OZV, jež obec vydala před vznikem Sbířky (tj. před 1. 1. 2022)? V tomto případě je třeba být maximálně na pozoru. **Obcím je stanoveno přechodné období v délce 3 let, aby své platné a účinné OZV vložily do Sbířky**. Ty OZV, u nichž tak neučiní, pozbydou uplynutím této lhůty 3 let a jejich nevložení do Sbířky platnosti! Pokud by pak kupříkladu bylo plněno na základě takové OZV, bylo by plněno bez právního důvodu. Proto se jeví jako maximálně nutné, aby obec při provádění revize současně zjistila, zda je ta či ona OZV vložena do Sbířky a případně její vložení provedla.

Současně je třeba pamatovat na to, že za předpokladu, že součástí OZV jsou i přílohy, je třeba vložit do Sbířky i tyto přílohy. Pokud je nejde vložit v otevřeném a strojově čitelném formátu, lze tak učinit jen v otevřeném formátu, a to (zde doplňujeme slíbené výše) např. jako JPEG, PNG, SVG či GIF (což jsou často formáty tzv. fotografií).

Když se vloudí chyba

Může se stát, že dojde k odeslání nesprávného znění OZV či k jinému pochybení. Není třeba se pak stresovat, ale je třeba provést tzv. opravu. Ta se provádí zcela stejně, jako když se zasílá OZV do Sbířky, tedy shora uvedeným postupem, a rozhodně se není třeba obávat kontaktovat ODK.

Platnost a účinnost

OZV nabývá platnosti jejím vyhlášením – tedy zveřejněním OZV ve Sbírce (jsou zohledněny i případy, kdy by Sbírka nebyla po určitou dobu funkční, ale jedná se o výjimečnou situaci, již se nyní nebudeme zabývat). Účinnost OZV znamená, že daná OZV je schopna účinkovat na své adresáty a pro tyto z ní vyplývají práva a povinnosti. Podmínkou účinnosti OZV je její platnost, proto nabytí účinnosti nemůže nastat dříve než nabytí platnosti OZV. Nelze tedy stanovit datum nabytí účinnosti OZV, které by předcházelo jejímu vyhlášení.

Lze tedy doporučit, aby i s ohledem na právní jistotu adresátů právní úpravy bylo stanoveno nabytí účinnosti OZV výslovně přímo v textu OZV, a to konkrétním datem (uvedením dne, měsíce a roku). Příkladem lze vložit toto ustanovení: „Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dnem“. A není-li možné nebo v konkrétním případě vhodné stanovit účinnost OZV konkrétním datem, je možné stanovit ji pomocí doby, která uplyne ode dne vyhlášení OZV, a to například takto: „Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti počátkem patnáctého dne následujícího po dni jejího vyhlášení.“

Jiná situace však nastává, vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem. Pak je možné stanovit počátek účinnosti OZV dříve než počátkem 15. dne následujícího po dni jejího vyhlášení, nicméně nemůže to být dříve než počátkem dne následujícího po dni vyhlášení OZV. A je-li dán důvod spočívající v ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, lze stanovit, že OZV nabude účinnosti vyhlášením.

Příslušné ustanovení o účinnosti OZV v samotném textu OZV začleňujeme jako poslední.

A co se stane, kdyby OZV takové ustanovení neobsahovala? Pokud nebude ustanovení o nabytí účinnosti do OZV vloženo, platí, že OZV nabyde účinnosti počátkem 15. dne následujícího po dni jejího vyhlášení. To samé platí pro případ, že by (nedopatřením) byl v OZV stanoven den nabytí účinnosti, který předchází dni jejího vyhlášení – i v takovém případě by OZV nabyla účinnosti počátkem 15. dne následujícího po dni jejího vyhlášení.

Je Sbírka jediný důvod k revizi OZV obce? Nikoli!

Odpověď je nasnadě: nikoliv! Může se totiž snadno stát, že zastupitelstvo obce vydá OZV, jež upravuje problematiku, která už upravena prostřednictvím OZV dané obce je. A co pak udělat? Předně je nezbytné si ujasnit, že změnit nebo zrušit lze právní předpis výlučně toutéž právní formou. OZV tak může být změněna nebo zrušena pouze jinou OZV (výjimku tvoří zrušení OZV rozhodnutím Ústavního soudu).

Pokud se tedy stane, že – aniž by zastupitelstvo před přijetím nové OZV předchozím usnesením stávající OZV výslovně zrušila – zastupitelstvo přijme novou OZV pro stejný okruh právní úpravy, uplatní se princip přednosti aplikace nové OZV a dřívější OZV se stane v částech, které obsahují právní úpravu upravenou v nové OZV, neaplikovatelná. Vzniká nám pak tzv. kočkopes, a to může přinést řadu problémů a nesnází. Nabytím účinnosti se totiž text nové OZV stává součástí původní OZV (tzv. se do ní promítne). Proto je tak žádoucí revize a jasný přehled platných a účinných OZV dané obce. Ostatně, pak je i na místě doporučit, aby do závěrečných ustanovení dané OZV byla vložena tzv. zrušovací klauzule, která by zrušovala OZV pro daný případ, jež byla vydána jako předchozí.

Možné okruhy úpravy prostřednictvím OZV

Ústava České republiky nevyžaduje přímé zákonné zmocnění pro vydávání OZV, avšak i přesto jsou v některých zákonech tato zmocnění obsažena. Vždy je třeba při vydávání OZV určité předvídatelnosti, jak je výše naznačeno, a to i s ohledem na vymahatelnost OZV pro danou problematiku a spojený dopad do právního povědomí osob na území obce.

Nejčastější okruhy, kde dochází k právní úpravě prostřednictvím OZV jsou pak příkladmo tyto:

- stanovení povinností k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku dle § 10 písm. a) zákona o obcích – lze stanovit, které činnosti, u nichž lze předpokládat narušení veřejného pořádku v obci nebo které by mohly být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase OZV určených, nebo lze stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány,
- stanovení povinností pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték dle § 10 písm. b) zákona o obcích – obec může stanovit závazné podmínky v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku,
- stanovení povinnosti k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti dle § 10 písm. c) zákona o obcích,
- územně členěná statutární města upraví své vnitřní poměry statutem, který je vydán formou OZV dle § 130 zákona o obcích,
- dle § 29 odst. 1 písm. o) zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, obec vydává OZV požární řád obce a stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastní větší počet osob,
- dle § 14 odst. 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, obec může dle uvedeného zákona zavést a upravit poplatkovou povinnost,
- dle § 12 zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů, obec může OZV stanovit, že bingo, technická hra, živá hra nebo turnaj malého rozsahu mohou být provozovány pouze na místech a v čase určených obecně závaznou vyhláškou, nebo stanovit, na kterých místech a v jakém čase je v obci provozování

těchto hazardních her zakázáno, anebo stanovit, že provozování těchto hazardních her je na celém území obce zcela zakázáno,

- dle § 1 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, obecní policie je orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo OZV,
- dle § 24 odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, obec může OZV upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymežit prostory pro volné pobíhání psů.

A další, například obec může prostřednictvím OZV:

- zvýšit koeficient daně z nemovitých věcí,
- může osvobodit pozemky orné půdy chmelnic, vinic, ovocných sadů a trvalých travních porostů od daně z nemovitých věcí,
- může OZV stanovit dopravcům jako podmínku pro zahájení nebo nabízení přepravy na území obce splnění zvláštních technických požadavků na vozidla taxislužby, kterými mohou být požadavky na maximální rozměry vozidla, maximální zdvihový objem motoru, stupeň plnění emisní úrovně nebo druh paliva,

- obec může OZV nařídit pro území obce nebo jeho část k ochraně zdraví před vznikem a šířením infekčních onemocnění provedení speciální ochranné dezinsektace a deratizace atd.

Kde získat podrobnější informace a vzory?

Podrobnější a kompletní informace jak k OZV, tak Sbírci a k oblastem, které mohou obce regulovat formou OZV, jsou k dispozici na internetových stránkách gestčního orgánu pro tuto oblast, a to Ministerstva vnitra, ODK: www.mvcr.cz/odk.

Současně lze využít i služeb Právní poradny pro obce, k níž naleznete bližší informace na internetových stránkách Svazu: www.smocr.cz. Pro členy Svazu je k dispozici i zvýhodněný balíček, jenž obsahuje nejen přístup k právním radám, jež jsou neustále aktualizovány, a k právním vzorům, ale i možnost právní konzultace. Je třeba zdůraznit, že Právní poradna pro obce obsahuje i aktualizované vzory jednotlivých OZV, které jsou připraveny velice intuitivně tak, aby bylo snadné je dle potřeb dané obce vyplnit.

Shrnutí

Problematika OZV je rozsáhlá a složitá, čehož jste si, pokud jste dočetli až sem, museli všimnout. Nicméně od toho je zde Svaz se svou Kanceláří a Právní poradnou pro obce a Ministerstvo vnitra, ODK, aby byly obcím k nápomoci, jak se s touto těžkou problematikou popasovat. Rozhodně proto v případě potřeby máte dveře plně otevřené.

A co je tedy třeba si určitě pamatovat?

- Vydávání OZV je ve výhradní pravomoci zastupitelstva obce.
- Je vhodné provést revizi stávajících OZV obce a zabránit duplicitě právních úprav.
- Je nutné nezapomenout doplnit všechny platné a účinné OZV do Sbírcy právních předpisů územních samosprávných celků a jiných správních orgánů co nejdříve.
- Se změnou vedení obce se platnost a účinnost OZV nemění.
- Od 1. 1. 2022 obec musí vyhlášovat své OZV prostřednictvím Sbírcy právních předpisů územních samosprávných celků a jiných správních orgánů.
- Někdy méně je více – není třeba upravovat vše možné.
- Pokud obec neví, jak na OZV, má k dispozici Svaz a jeho Kancelář, Právní poradnu pro obce při Svazu a Ministerstvo vnitra, Odbor dozoru a kontroly.

Ať se tedy OZV již nestávají noční můrou obcí a jsou tím správným regulativním pomocníkem.

*Mgr. Alena Klimt, DiS.
Legislativní a právní sekce*

Zpracováno s podporou metodik a doporučení Ministerstva vnitra, Odboru veřejné správy, dozoru a kontroly.

Co vás čeká v příštím čísle?

Budeme se věnovat rozdělení pravomocí mezi starostu, místostarostu, radu a zastupitelstvo dle zákona o obcích. Zaměříme se i na otázku přijatých a platných usnesení orgánů obcí, jejich případnou revokaci a jak na ně zejména při změně vedení obce.

INS č. 3 bude opět plný užitečných informací!

Odborníci varují před dalším uvolňováním pravidel insolvenční

Výkonná ředitelka Svazu Radka Vladyková se 3. ledna 2023 zúčastnila po boku zástupců Hospodářské komory, ekonomů a akademiků kulatého stolu k návrhu novely insolvenčního zákona, který bude v nejbližších dnech projednávat vláda. Svaz měst a obcí k tomuto návrhu zaslal vládě připomínky, z nichž zásadní je nesouhlas s plošným zkrácením doby oddlužení na tři roky.

Ministerstvo spravedlnosti zdůvodňuje potřebu přijmout tuto novelu především naší povinností transponovat evropskou směrnici, ta ale požaduje tříleté oddlužení jen pro podnikatele. Možnost tříletého oddlužení přitom mají fyzické osoby už od roku 2019, jde-li o některou ze zákonem chráněných ohrožených skupin, např. senioři, invalidé nebo mladí lidé, kterým dluh vznikl ještě před 18 rokem věku, stejně tak dlužníci, kteří splatí více jak 60 % z celkové dlužné částky. Průměrná výše uspokojení přihlášených pohledávek se možná i proto nyní pohybuje kolem 56 %, podle odhadů by měla míra splacených dluhů v důsledku přijetí novely klesnout jen na 6-7 %. Velkou část pohledávek se tak ani nevyplatí přihlašovat, k čemuž jsou však právě obce i státní instituce ze zákona jako řádní hospodáři povinné. Celkem hrozí věřitelům ztráta kolem 100 miliard korun, z toho státu 15 mld., dopad na obec není přesně vyčíslen. Dopady na obec-

ní rozpočty ale starostové vnímají intenzivně, což potvrdili také v dotazníkovém šetření, které Svaz realizoval v roce 2021. Odborníci však upozorňují nejen na ztráty věřitelů, obávají se dlouhodobého do-

padu na platební morálku dlužníků, kteří mají před sebou vidinu snazšího oddlužení.

*Mgr. Martin Pikous
Legislativní a právní sekce*

Zón 30 ve městech stále přibývá

Stanovení tzv. zóny 30, tedy oblasti s rychlostním omezením 30 km/h na pozemní komunikaci, je stále častějším opatřením vedoucím ke zklidnění dopravy především v rezidenčních oblastech.

V uplynulých dvou letech k tomuto opatření přistoupily více jak čtyři desítky obcí. Vyplývá to z průzkumu mezi obcemi s rozšířenou působností, který realizoval Svaz měst a obcí pro účely vyhodnocení plnění strategie BESIP, ve které je rozšiřování zón 30 jedním cílů. Zkušenost se zónou 30 již má většina z dotázaných měst, v nové rezidenční výstavbě jsou již často vnímány jako standard. Hodnocení tohoto opatření je převážně pozitivní. V těchto lokalitách dochází k omezení hlukové i prachové zátěže, snížení nehodovosti. Zvyšuje se bezpečnost i komfort

pro pěší a cyklisty. Velmi často zahrnují tyto oblasti také bezprostřední okolí škol.

Kvalita v realizaci tohoto opatření se však může značně lišit. Samotné rychlostní

omezení dopravní značkou ještě zdaleka nevede k efektivnímu zklidnění provozu. Téměř polovina obcí, ve kterých nové zóny vznikly, realizovala trvalé stavební úpravy, ať už jde o ostrůvky, zálivy aj. úpravy vozovky. Častým opatřením jsou také zpomalovací polštáře či zvýšení části vozovky v celé šířce. Výčet vhodných opatření nabízí příslušné technické podmínky „Navrhování Zón 30“ (TP 218) schválené Ministerstvem dopravy.

*Mgr. Martin Pikous
Legislativní a právní sekce*

Chcete se vyjádřit k budoucnosti vašeho stavebního úřadu?

Ministerstvo pro místní rozvoj zřídilo pracovní skupinu k přípravě vyhlášky, kterou se stanoví obecní stavební úřady dle nového stavebního zákona. Členem pracovní skupiny je za Svaz jeho místopředseda za komoru obcí Pavel Drahovzal, starosta obce Velký Osek.

Na základě požadavku MMR připravujeme odborné stanovisko k zachování konkrétních správních obvodů stavebních úřadů v území. Z MMR jsme obdrželi podklady s přehledem aktuálního vyřízení jednotlivých obecních stavebních úřadů v území, dále koncept návrhu výkonového financování stavebních úřadů po nabytí plné

účinnosti nového stavebního zákona, informace o neskladebnosti stavebních úřadů a exklávách v území a technické požadavky na stavební úřady. Podklady a informace byly zaslány všem členům Rady Svazu. Pokud nejste členem Rady a máte zájem se vyjádřit k zachování vašeho stavebního úřadu, nebo zvažujete možnost

jeho zrušení, budou vám podkladové materiály zaslány na vyžádání. Požadavek na zaslání podkladového materiálu zasílejte na mottlova@smocr.cz. Vaše vyjádření pak můžete zaslat na stejnou adresu do 28. února 2023.

*Mgr. Ivona Mottlová
Legislativní a právní sekce*

Výstupy z dotazníkového šetření k sociální práci

Svaz ke konci loňského roku oslovil všechny obce s prosbou o vyplnění dotazníku týkajícího se výkonu sociální práce na obcích. Vytvořeny byly dvě verze – jedna pro obce I. typu a druhá pro obce II. a III. typu, kde je sociální práce úlohou zejména odborníků.

Z dotazníkového šetření vzešla řada zajímavých a zásadních výstupů. Dotazník vyplnilo 319 obcí I. typu a 184 obcí II. a III. typu. Mnoho hypotéz bylo potvrzeno, a to například skutečnost, že výkon sociální práce na obcích je ze strany státu značně podfinancovaný. Na menších obcích pomoc při řešení sociálních situací ve většině případech vykonává starosta, případně místostarosta. Shodně tomu bylo i v případech uprchlické krize, kde se úkolů spojených s touto situací věnovali rovněž převážně starostové (to potvrdily i výstupy z dotazníkového šetření realizovaného Svazem v létě minulého roku).

Narazili jsme na problémy obcí při obsazování pozic sociálních pracovníků. Rezonoval opět nedostatek finančních prostředků dané obce, vysoké nároky na vzdělání sociálních pracovníků, nedostatečná prestiž a tím pádem i chybějící zájem o toto zaměstnání.

Důležitou otázkou jsou také pravomoci sociálních pracovníků, které jsou dle zjištěných odpovědí často nedostatečné. Potíže v praxi způsobuje zejména nemožnost sociálních pracovníků získávat informace o klientech – jejich zdravotním stavu, pobíraných dávkách, přehledu příjmů apod. Současně chybí povinnost klienta se sociálním pracovníkem spolupracovat.

Zajímavých výstupů a informací jsme získali samozřejmě více. O stěžejních z nich se dočtete v tomto článku níže. Rovněž

bychom vám chtěli poděkovat za to, že jste dotazníku věnovali pozornost. Velice si této pomoci vážíme a věříme, že získané výsledky pomohou k dalšímu vyjednávání o navýšení finančních prostředků a případných dalších potřebných změnách v rámci této agendy s příslušnými ministerstvy.

Obce I. typu

Na obcích I. typu pomoc při řešení sociálních situací občanů ve více než 80 % případů zajišťuje volený zástupce dané obce (starosta, místostarosta). Nejčastěji řeší sociální situace, jako problémy spojené s nízkými příjmy a dluhy občanů, péči o občany se zdravotním postižením závislým na pomoci jiné osoby a omezení svéprávnosti. Často také řeší situace občanů ohrožených rizikem ztráty bydlení či zjištěných v nevyhovujícím bydlení, osob s duševním onemocněním či osamocených a samotou ohrožených osob. Bylo zjištěno, že obce I. typu by se při řešení sociální situace svých občanů v mnoha případech neobešly bez spolupráce s ORP.

Jako nejčastější bariéry, které brání přijetí zaměstnanců kvalifikovaných v sociální oblasti v dané obci, jsou nedostatečné finanční zdroje (přes 40 % odpovědí).

Pro 55 % obcí by bylo pro zlepšení výkonu sociální práce v dané obci přínosné, aby **k nim pravidelně dojížděl osobně odborný sociální pracovník**, který by pro-

blematické případy pomáhal řešit. Nejvhodnější frekvence by dle výstupů z dotazníku byla nárazově v případě mimořádných situací, cca 1x měsíčně.

Co se týče **získávání informací ohledně činnosti v oblasti sociální práce**, obce I. typu se nejčastěji obracejí na obce II. nebo III. typu (68 %). V téměř 50 % případů potom tyto informace vyhledávají (také) na webových stránkách MPSV a 35 % respondentů uvedlo jako zdroj informací krajský úřad. Webové stránky Svazu za tímto účelem otevírá 25 % respondentů, 27 % využívá vzdělávací semináře, stejné procento spolupracujících neziskových subjektů a 17 % i dobrovolné svazky obcí. Pod jedním procentem byly odpovědi typu nahodile, samostudiem, místní akční skupinou atd.

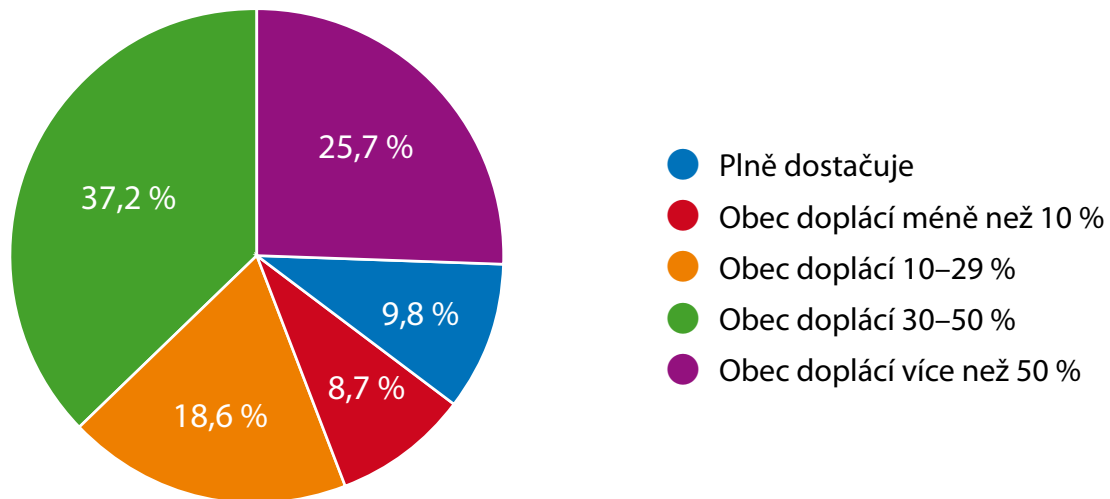
Většina obcí provádí **aktivitu preventivního charakteru** (práci směřující k obecněmu zlepšení sociálního klimatu v dané obci), a to ve formě podpory volnočasových aktivit (63 %), finanční podpory externích poskytovatelů sociálních služeb (40 %) a dalších téměř 40 % obcí zajišťuje sama další služby, jako je např. rozvoj obědů, senior TAXI apod.

Obce II. a III. typu

Jako největší **bariéru pro navýšení tabulkových míst** pro sociální pracovníky vnímá 55 % obcí II. a III. typu nedostateč-

Do jaké míry vám v současné době dostačuje dotace MPSV na výkon sociální práce na obci v přenesené působnosti na pokrytí všech nákladů s výkonem spojených?

183 odpovědí

né finanční zdroje. Nejčastější bariéry při obsazování pozic sociálních pracovníků jsou potom vysoké nároky na jejich kvalifikaci a současně chybějící zájem o vykonávání tohoto druhu práce (nedostatečná prestiž).

V průměru na jednoho sociálního pracovníka připadá (dle typu obcí):

- Obce II. typu: 82 klientů
- Obce III. typu: 93 klientů
- Statutární města: 121,5 klientů
- Městské části/městské obvody: 160 klientů

Co se týče **kumulace funkcí**, obce nejčastěji kumulují funkci sociálního pracovníka s veřejným opatrovníkem, sociálním kurátorem a s agendou vydávání průkazů OZP či parkovacích průkazů. Na otázku, zda je kumulace žádoucí, nebyla jasná shoda.

Jako **chybějící pravomoci** sociálních pracovníků k řešení sociálních situací klientů považují obce nejčastěji chybějící informace o klientech a nemožnost přístupu k těmto informacím (zdravotní stav, dávky, které pobírají, přehled příjmů daného klienta apod.). Další zásadní problém, který mezi obcemi rezonoval, je, že zatímco sociální pracovníci mají povinnost sociální

práci vykonávat a s klienty pracovat, dotyčná osoba nemá povinnost se sociálním pracovníkem spolupracovat.

Téměř 80 % obcí nepovažuje **financování sociální práce** pro jejich obec jako optimálně nastavené. Nejvíce negativně jsou vnímána pravidla pro získání dotace a dále také výpočet pro stanovení výše dotace a objem finančních prostředků v rámci dotačního řízení na výkon sociální práce.

Dále bylo od obcí II. a III. typu zjištěno, že téměř 40 % obcí doplácí 30–50 % finančních prostředků ze svých rozpočtů na výkon sociální práce na obci v přenesené působnosti. Více než 25 % obcí potom dotace MPSV nepokrývá ani polovinu nákladů na výkon této agendy a obce na výkon sociální práce doplácí ze svých zdrojů více než 50 %.

Více než polovina obcí II. a III. typu zpracovává **vlastní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb**. Pro 75 % obcí je sociální práce prioritou pro vedení obce. Jako největší problémy spojené s výkonem sociální práce obce II. typu vnímají nedostatečné finanční zdroje a chybějící zájem o pracovní pozici sociálního pracovníka z důvodu nedostatečné prestiže a finančního ohodnocení.

Více než 30 % obcí by mělo zájem o výkon služby „mobilní sociální pracovník“ pro obce I. typu, a to za předpokladu financování této agendy ze strany státu.

Necelá polovina obcí II. a III. typu (43 %) zaznamenává odliv sociálních pracovníků k poskytovatelům sociálních služeb z důvodu lepšího finančního ohodnocení.

Napříč obou dotazníků panovala shoda, že bariérou pro efektivnější výkon sociální práce je nedostatek finančních prostředků na tuto agendu. Řada obcí by uvítala službu „**mobilního**“ sociálního pracovníka, který by z obce II. či III. typu dojížděl dle potřeby do obce I. typu a řešil zde sociální situace občanů – za předpokladu financování této služby ze státního rozpočtu.

Ze strany Svazu bude v nadcházející době svoláno jednání se zástupci příslušných resortů, s nimiž téma sociální práce souvisí – tj. Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí a Ministerstvo vnitra. Svaz zde bude výsledky získané z dotazníkového šetření prezentovat a požadovat nastavení adekvátního financování této agendy.

Mgr. Claudia Varhol
Legislativní a právní sekce

Operační program Spravedlivá transformace byl schválen

Když na konci roku 2022 Monitorovací výbor schválil klíčové dokumenty Operačního programu Spravedlivá transformace (OPST) 2021–2027, otevřel tím možnost pro čerpání financí. Program si klade za cíl pomoci uhelným regionům v náročném přechodu na nízkoemisní ekonomiku.

Již v minulosti jsme informovali o tzv. **Mechanismu pro spravedlivou transformaci**, který má tři pilíře:

- **Fond pro spravedlivou transformaci**,
- režim pro spravedlivou transformaci v rámci programu InvestEU,
- **úvěrový nástroj pro veřejný sektor**, který poskytla Evropská investiční banka s cílem uvolnit další investice do dotčených regionů.

A právě díky prvním zmíněným pilířím máme v České republice tento nový operační program. První výzvy z programu byly spuštěny už na konci listopadu 2022. Celkově si kraje Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský, pro které je tento operační program určen, rozdělí částku kolem

41 miliard korun. Jednotlivé kraje si přijdou na:

- Karlovarský kraj – 15,3 % (6,3 mld. Kč)
- Moravskoslezský kraj – 46,1 % (18,9 mld. Kč)
- Ústecký kraj – 38,6 % (15,8 mld. Kč)

Tyto částky byly vypočteny na základě pěti údajů, patří sem: počet obyvatel, hrubý domácí produkt, nezaměstnanost, plocha dotčená těžbou, počet zaměstnanců ve výzkumu a vývoji.

Cílem podpory OPST je umožnit uhelným regionům řešit sociální, hospodářské a environmentální dopady spojené se zelenou transformací a plněním klima-

tických cílů v oblasti snižování emisí skleníkových plynů, tak jak s nimi členské země EU souhlasily přijetím Zelené dohody pro Evropu. Program je financován z nově vzniklého evropského Fondu pro spravedlivou transformaci a vychází z Plánu spravedlivé územní transformace, který Evropská komise schválila spolu s programem na konci loňského září. Plán připravilo Ministerstvo pro místní rozvoj v úzké spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a jednotlivými kraji. Svaz měst a obcí, stejně jako ostatní územní partneři, tyto dokumenty rovněž v jejich pracovní podobě viděl a mohl je připomínkovat.

První balíček výzev, které již byly pro jednotlivé kraje vypsány, jsou zaměřeny na tzv. strategické projekty. Kraje měly možnost doporučit komplexní projekty, u nichž se očekává významný transformační dopad. Takových projektů bylo doporučeno celkem 34. Pro tyto projekty je vyčleněna přibližně polovina alokace celého programu.

V brzké době se počítá s vyhlášením dalších výzev, které budou zaměřeny například na vouchery podnikatelům, inovativní projekty v oblasti oběhového hospodářství nebo také výzvu na podporu rozvoje odborných učeben a konektivity škol na území zmiňovaných tří krajů. O tyto prostředky se již budou moci ucházet žadatelé z dalších krajů bez omezení (splní-li podmínky výzvy). O vypsání těchto výzev budeme včas informovat.

*Mgr. Pavlína Toporská
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů*

- Možnost členských obcí využití služeb až pětkrát ročně zdarma
- Více než 3000 aktuálních právních rad
- Využívá již více než 3000 obcí
- Každá členská obec Svazu má přístupy až pro 11 osob
- Automatické dokumenty – systém chytrých vzorů
- www.poradnaproobce.cz

Minimální základ dílčího poplatku v obecně závazných vyhláškách

Všechny obce, které vybírají poplatek za komunální odpad, jsou od roku 2022 povinny vybírat tento poplatek v jednom ze dvou možných režimů podle zákona o místních poplatcích – poplatku za obecní systém odpadového hospodářství (tedy tzv. poplatek za hlavu), nebo poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci (tzv. poplatek za nemovitost). Druhý ze jmenovaných poplatků (tedy poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci) ještě navíc obcím dává na výběr, zda základem poplatku bude hmotnost odpadu, objem odpadu anebo kapacita soustředovacích prostředků (tedy nádob na komunální odpad).

Většina obcí, která zavedla poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, pak zvolila právě poplatek odvislý od kapacity soustředovacích prostředků. To v praxi znamená, že si vlastník nemovitosti (v postavení plátce poplatku) objedná např. 120 litrovou nádobu sváženou jednou měsíčně, čímž jeho kapacita činí 120 litrů za měsíc (při počtu svozů 12 za rok pak 1440 litrů za kalendářní rok). Poplatek, k jehož platbě je povinen plátce, rozúčtuje plátce mezi jednotlivé poplatníky. Poplatníky jsou osoby, které mají v nemovité věci bydliště (nikoliv trvalý pobyt ve smyslu evidenčním, ale fakticky se v nemovitosti zdržují).

Častou obavou obcí ohledně zmíněného poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci bylo, že vlastníci nemovitostí budou s odpadem nakládat nezákonným způsobem – pálit jej, zakládat černé skládky apod., jelikož tento poplatek vychází z množství reálně vyprodukovaného odpadu v nemovitosti. Jinými slovy velice zjednodušeně řečeno, kdo do popelnice nevyhodí žádný odpad, nic neplatí (respektive u kapacity spíše – kdo nemá žádnou popelnici, nic neplatí).

Za tímto účelem zákonodárci také dali obcím možnost zavést **minimální základ dílčího poplatku** – tedy v podstatě paušální prvek. Ten je v případě základu dle kapacity soustředovacích prostředků možné stanovit až do výše 60 litrů. Mnoho obcí, které poplatek za odkládání komunálního odpadu zavedly, do svých obecně závazných vyhlášek zahrnuly právě i ustanovení stanovující minimální základ dílčího poplatku, a to většinou v maximální výši, tj. 60 litrů. Při správě poplatku však pak vznikají četné nejasnosti, jak by se měl tento minimální základ aplikovat.

První nezbytnou zmínkou je, že minimální základ dílčího poplatku se stanovuje nikoliv na nemovitost, ale na každého poplatníka zvlášť (tedy na osobu, která má v nemovité věci bydliště). Minimální základ dílčího poplatku je tedy výjimkou z obecného pravidla, že v případě poplatku za odkládání komunálního odpadu není rozhodující počet poplatníků, ale platí se celkově za nemovitost. Pro účely minimálního základu dílčího poplatku je ale počet poplatníků relevantní a troufám si říct i klíčový. Pokud by např. v rodinném domě žila čtyřčlenná rodina a neměla k dispozici žádnou nádobu, pak platí poplatek za 4 x 60 litrů za měsíc (samozřejmě s roční splatností), i kdyby žádný odpad nevyprodukovala. Důležité je však uvést, že i v případě, kdy má plátce objednanou např. zmíněnou 120litrovou nádobu vyváženou jednou za měsíc a počet poplatníků v nemovitosti je vyšší než 2, pak by se poplatek měl stanovit nikoliv za 120 litrovou nádobu sváženou 1x měsíčně, ale měl by se aplikovat minimální základ dílčího poplatku ve výši 60 litrů na poplatníka za měsíc (má-li jej samozřejmě obec zaveden).

Minimální základ dílčího poplatku stanovený ve výši 60 litrů tedy znamená, že na každého poplatníka v obci by mělo měsíčně připadat minimálně 60 litrů kapacity. Pokud má plátce (vlastník nemovitosti) objednanou kapacitu nulovou nebo nižší (po přepočtu na jednotlivé poplatníky za měsíc), měl by platit poplatek nikoliv za objednanou kapacitu, nýbrž uvedený „paušál“ ve formě minimálního základu, tj. 60 litrů měsíčně krát sazba poplatku za každého jednotlivého poplatníka (nikoliv nemovitost), samozřejmě s roční splatností.

Uvedená problematika je bohužel dost komplikovaná a Ministerstvo financí věc ještě navíc zkomplikovalo, když ve své metodice (Metodická pomůcka – Místní

Mgr. Bc. Tomáš Auer
specialista na právo obcí a měst

Je absolventem Právnické fakulty Masarykovy univerzity. V minulosti rovněž úspěšně dokončil studium na Univerzitě Karlově v Praze v oboru Politologie a mezinárodní vztahy. Při studiu získal cenné zkušenosti několikaletou praxí na Ministerstvu vnitra a v advokátní kanceláři zaměřující se na vymáhání pohledávek a cizinecké právo. K jeho dalším aktivitám patří vzdělávací a lektorská činnost v oborech Právo nebo Politologie. Řady kanceláře rozšířil již v roce 2016 a stal se platným členem týmu, kde se zaměřuje na vše, co se vztahuje k chodu obcí a měst, a to od smluvních vztahů, přes zákon o obcích a problematiku odpadového hospodářství, až ke správnímu řízení. Je autorem řady článků a příspěvků z různých oblastí práva určených především pro územní samosprávné celky.

poplatky za komunální odpad) uvedlo, že: „Údaj o počtu osob, které mají v nemovité věci bydliště, není údajem rozhodným pro stanovení místního poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci. Určení počtu osob, které mají v nemovité věci bydliště v jednotlivých kalendářních měsících (dílčích obdobích), je nezbytné pro vypočtení výše poplatku, připadajícího na jednotlivé poplatníky za poplatkové období. Tyto informace jsou významné pro plátce poplatku, nikoliv však pro správce poplatku, a plát-

ce poplatku je proto do ohlášení není povinen uvádět.“

S tímto závěrem však nelze souhlasit, a to právě v situacích, kdy mají obce v obecně závazné vyhlášce o místním poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci stanoven minimální základ dílčího poplatku. Aby správce poplatku věděl, jaká kapacita připadá na jednotlivého poplatníka (a zda má tedy aplikovat minimální základ či nikoliv), potřebuje znát údaj o počtu poplatníků.

Jak z uvedené šlamastiky ven? V rámci různých formulářů „ohlášení“ je možné mít kolonku na počet poplatníků s tím, že tento údaj lze avizovat jako dobrovolný a spoléhat na to, že tuto kolonku většina plátců vyplní. Eventuálně je možné vycházet ze znalosti správce poplatku, případně ve sporných případech vyzvat plátce k upřesnění tak, aby mohl být poplatek vyměřen ve správné výši.

Mgr. Bc. Tomáš Auer
advokát

Vybrané dotazy

■ V obci se nacházejí stále přeplněné kontejnery na tříděný odpad. Je povinností obce zvýšit počet kontejnerů na vlastní náklady?

Obec je povinna přebrat veškerý komunální odpad vznikající na jejím území při činnosti nepodnikajících fyzických osob. Obec je tedy povinna zvýšit počet kontejnerů na tříděný odpad, pokud počet kontejnerů na tříděný odpad její katastrální území nestačí pojmout reálně vyprodukovaný odpad. Jestliže se však na území obce nacházejí další místa ke třídění odpadu, kde nejsou kontejnery přeplněné, pak tuto povinnost nemá.

■ Jakým způsobem může obec zajistit možnost třídění biologického odpadu? Postačí zaslání na obecní úřad písemného sdělení občanů, že si biologický odpad odstraní sami?

Povinnost obce zajistit místa pro oddělené soustřeďování složek komunálního odpadu, včetně tzv. biologicky rozložitelného odpadu stanoví zákon o odpadech. Smyslem a účelem této povinnosti je, aby obec zajistila pro své občany možnost tento odpad třídit. Není rozhodné, zda bude mít každý vlastní popelnici, kterou bude obec vyvázet, nebo zda bude zřízen sběrný dvůr, kam mohou občané odpad vozit. Zákonně povinnosti učiníte zadost tím, že možnost třídění zajistíte. Žádný přípis od občanů obec nezbavuje povinnosti zajistit možnost třídění biologicky rozložitelného odpadu na území obce. Tato povinnost je splněna buď svozem odpadu ze speciálně určených popelnic, či zavedením tzv. komunitního systému kompostování.

■ Může obecní úřad (obec I. typu) kontrolovat, zda má právnická či podnikající fyzická osoba zajištěno převzetí od-

padu a likvidaci odpadu se svozovou společností? Obecní systém nakládání s odpady neumožňuje právnickým osobám přistoupit do obecního systému.

Ano, zákon o odpadech zakládá obecnímu úřadu (i u obcí I. typu) oprávnění kontrolovat, zda právnické a podnikající fyzické osoby využívají obecní systém pouze na základě písemné smlouvy s obcí a v souladu s ní (první oprávnění) a zda mají zajištěno převzetí odpadu, který samy nezpracují v souladu s tímto zákonem, osobou oprávněnou k převzetí daného druhu (druhé oprávnění).

Povinnost prokázat, jakým způsobem daná osoba nakládá s odpadem vzniklým při jeho činnosti, je pak v zákoně rovněž zakotvena. Pokud konkrétní osoba neprokáže způsob nakládání s takovýmto odpadem, může se dopustit přestupku, za což jí hrozí pokuta až do výše 1 000 000 Kč. Tento přestupek může projednávat i obecní úřad.

■ Kdy se vlastník nově postaveného rodinného domu stává povinným platit místní poplatek za odpad? Je to až od kolaudace stavby, nebo dříve?

Zákon o místních poplatcích rozlišuje dvě skupiny poplatníků poplatku za obecní

systém odpadového hospodářství. U první skupiny poplatníků je existence poplatkové povinnosti vázána na pobyt v obci (bez ohledu na věk poplatníka či faktickou produkci komunálního odpadu), u druhé na vlastnictví nemovitosti na území obce, ve které není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba (bez ohledu na faktické využívání nemovitosti).

V druhém případě může vyvstat skutečně otázka, zda je ke vzniku poplatkové povinnosti nezbytné, aby byla určitá nemovitá věc zkolaudována jako stavba zahrnující byt, rodinný dům nebo rodinnou rekreaci, nebo zda postačí, že je taková stavba fakticky užívána bez ohledu na stanovený účel užívání.

V souladu s převažujícími odbornými názory máme za to, že pro vznik poplatkové povinnosti je nezbytné, aby byla konkrétní nemovitá věc jako stavba tyto účely zkolaudována. Proto vlastník nemovité věci, která není zkolaudována jako nemovitá věc zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, není poplatníkem tohoto poplatku. Za tímto účelem bude správce poplatku nucen případně zkoumat, jaký účel má konkrétní nemovitá věc zapsaná v katastru nemovitostí, případně si vyžádat kolaudační rozhodnutí příslušného stavebního úřadu. Pokud panují pochybnosti, že konkrétní stavba není zkolaudována pro tyto účely, ač je takto užívána, lze se obrátit na příslušný stavební úřad, který by měl zjednat nápravu. Do té doby však není možné vlastníka předmětné nemovité věci tímto poplatkem zpoplatnit.

■ Od kdy bude obec povinna zajistit sběr textilu od občanů obce?

Tuto povinnost mají obce až od 1. ledna 2025, nic však nebrání tomu, aby tato místa byla zajištěna již nyní.

odpovědi na dotazy
zpracovala KVB advokátní kancelář

Připomínkujeme

V lednu (k 23. 1.) jsme připomínkovali především:

Návrh zákona o lobbování

Předkládá Ministerstvo spravedlnosti, za Svaz připomínkuje Ivona Mottlová

Cílem navrhované regulace lobbování v České republice je stanovení transparentních pravidel pro lobbování a jeho vymezení coby standardní aktivity v rámci legislativního a rozhodovacího procesu na centrální úrovni. Svaz uplatnil zásadní připomínku požadující vynětí komunikace s právníckými osobami sdružujícími územní samosprávné celky za podmínky, že jednájí výlučně jménem příslušných územních samosprávných celků, z působnosti zákona o lobbování.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí a zákon č. 36/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů

Předkládá Ministerstvo financí, za Svaz připomínkuje Ilona Masopustová

Ministerstvo financí předložilo návrh na novelu dotčených právních předpisů, jehož cílem je dle předkladatele vyjasnit některé problematické otázky vzniklé při správě daně z nemovitých věcí, příp. odstranění nesystematických výjimek. Meritum změn se dotýká snížení nadměrného daňového zatížení u obtížně využitelných pozemků druhu ostatní plocha a komplexní úpravy koeficientů, kterými mohou obce ovlivňovat výnos z této daně. Svaz zůstal v rozporu v oblasti úměrného navýšení všech sazeb, zavedení automatické valorizace sazeb v návaznosti na vývoj indexu spotřebitelských cen a uvalení místního koeficientu na zemědělské pozemky.

Národní program řešení problematiky HIV/AIDS v ČR na období let 2023–2027

Předkládá Ministerstvo zdravotnictví, za Svaz připomínkuje Claudia Varhol

Svaz uplatnil připomínku k finančnímu zajištění některých opatření předloženého materiálu, u kterých jsou jako organizace odpovědné za plnění jednotlivých opatření uvedeny mj. místní samosprávy. Upozornil na skutečnost, že otázka prevence a negativních dopadů šíření HIV/AIDS je prioritně úlohou státu.

Návrh nařízení vlády o stanovení podmínek provádění lesnicko-enviromentální platby

Předkládá Ministerstvo zemědělství, za Svaz připomínkuje Alena Klimt

Návrh byl předkladatelem předložen v návaznosti na zahájení nového programového období Společné zemědělské politiky 2023 až 2027, které je realizováno prostřednictvím Strategického plánu SZP. Hlavním cílem navrhovaného nařízení vlády je stanovit bližší podmínky poskytování dotací pro opatření lesnicko-environmentální platby v souladu s přímo použitelnými předpisy EU za účelem plnění definovaných cílů SZP dle výše uvedeného. Svaz vyjádřil zásadní připomínky k nezařazení smrku ztepilého do zaváděného programu a k minimálním parametrům habitatových stromů, které byly nařízeny velice přísně. Současně navrhl rozšířit výčet druhů mikrostanovišť o ta, která se běžně vyskytují ve spodních částech kmenů, popř. spodních větvích, a jsou ze země dobře viditelné.

Nařízení vlády o podmínkách použití peněžních prostředků Státního fondu podpory investic formou úvěru nebo dotace na financování výstavby nájemního bydlení

Předkládá Ministerstvo pro místní rozvoj, za Svaz připomínkuje Martin Pikous

Přijetí nařízení vlády je nutnou podmínkou vypsání nových dotačních titulů Státním fondem podpory investic. Předložené nařízení má umožnit podpory výstavby nájemních bytů formou dotace (do výše 25 % uznatelných nákladů), úvěru (do výše 90 %) nebo kombinace obou způsobů financování. Oprávněnými žadateli budou jak obce, tak i soukromé obchodní společnosti, které se však v případě získání podpory zaváží k tomu pronajímat minimálně 20 % bytů v součinnosti s obcí. Kamenem úrazu je však podmínka nájmu ve výši obvyklého nájemného, čímž je fakticky znemožněna podpora sociálního bydlení.

Svaz rozporuje především neúčelnost podpory soukromých developerů a požaduje zachovat navrženou alokaci 800 milionů výhradně pro účely výstavby obecních bytů, případně zvýšení podílu bytů obsazovaných v součinnosti s obcí. Svaz v tuto chvíli intenzivně jedná se zástupci SFPI a MMR o vypsání dalších dotačních výzev, především na projektovou přípravu bytových domů. Milionové částky za stavební projekty jsou totiž zejména pro menší obce první a největší bariérou přípravy projektů bytové výstavby.

Lex Ukrajina V (Návrh novely zákona č. 66/2022 Sb., o opatřeních v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociálního zabezpečení v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, a dalších souvisejících zákonů)

Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, za Svaz připomínkuje Martin Pikous

Ministerstvo práce a sociálních věcí předložilo zásadní návrh novelizující podmínky poskytování tzv. humanitární dávky, která je v zásadě jedinou formou přímé státní finanční podpory ukrajinským uprchlíkům. Dochází ke sjednocení výše dávky s existenčním a životním minimem (vyšší v případě ohrožených skupin jako dětí, seniorů či invalidů), nárok na přiznání dávky je však podmíněn příjmovým i majetkovým testem. Upravuje se také forma podpory na ubytování, a to rozdílně pro tzv. solidární domácnosti, standardní nájemní bydlení a bytovny (nebytové prostory). Vedle úpravy dávek novela obsahuje také zásadní úpravu v poskytování tzv. nouzového ubytování. Ministerstvo vnitra požaduje stanovení maximální doby 150 dní od udělení dočasné ochrany, po kterou budou mít uprchlíci nárok na bezplatné zajištěné ubytování. Žádné z dotčených ministerstev ani po urgencích Svazu nepředložilo žádný návrh toho, jak řešit bytovou nouzi těch uprchlíků, kterým se nepodaří zajistit si vlastní ubytování a ztratí zároveň nárok na ubytování nouzové, které nyní využívá kolem 70 tisíc uprchlíků. Nejen Svaz, ale také další připomínková místa se obávají reálného rizika razantního nárůstu ukrajinských občanů bez přístřeší, a to se všemi negativními dopady.

Dále jsme se zabývali následujícími právními normami:

U těchto návrhů právních předpisů nebyl zjištěn negativní dopad do činnosti měst a obcí.

- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 525/2020 Sb., o formulářových podáních pro daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
- Akční plán politiky v oblasti závislostí 2022–2025
- Zpráva o stavu romské menšiny v České republice za rok 2021
- Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 375/2022 Sb., o zdravotnických prostředcích a diagnostických zdravotnických prostředcích in vitro, a zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů
- Návrh nařízení vlády o stanovení podmínek provádění opatření zvýšení obranyschopnosti v chovu prasat vakcinací
- Návrh nařízení vlády o stanovení podmínek provádění opatření dobré životní podmínky zvířat
- Návrh nařízení vlády o stanovení podmínek poskytnutí podpory na provádění opatření v odvětví produktů včelařství
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 342/2012 Sb., o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností
- Implementace nařízení EU o Jednotné digitální bráně
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 30/2021 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o obalech
- Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 145/2008 Sb., kterým se stanoví seznam znečišťujících látek a prahových hodnot a údaje požadované pro ohlašování do integrovaného registru znečišťování životního prostředí
- Návrh nařízení vlády o stanovení podmínek provádění opatření v odvětví vína
- Návrh nařízení vlády o stanovení podmínek provádění opatření ekologické zemědělství
- Návrh nařízení vlády o stanovení pravidel podmíněnosti plateb zemědělcům
- Návrh nařízení vlády o stanovení podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům
- Návrh novely vyhlášky č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích

Výběr z judikatury Nejvyššího správního soudu

Veřejné zakázky:**Přestupky: přestupek proti občanskému soužití; nepravdivé obvinění.**

U přestupku proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, spouštějícího v nepravdivém obvinění jiného z přestupku se při posuzování viny nestačí zabývat pouze otázkou, zda osoba, kterou pachatel obvinil, skutečně spáchala přestupek, případně zda za něj byla odsouzena. Je nutné zároveň prokázat, že si pachatel byl vědom, že jinou osobu obviňuje nepravdivě. *(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 9. 2022, čj. 6 As 101/2022-32)*

Řízení před správními soudy: přezkoumání rozhodnutí o žádosti o uznání úkonu učiněného neoprávněnou osobou

I. Usnesení o nevyhovění žádosti o uznání úkonu učiněného neoprávněnou osobou podle § 34 odst. 4 správního řádu je zpravidla přezkoumatelné pouze jako podkladové rozhodnutí ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s. Výjimkou je usnesení o nevyhovění žádosti o uznání úkonu učiněného neoprávněnou osobou v případě, že učiněným úkonem byl odpor proti příkazu podle § 150 odst. 3 správního řádu.

II. Usnesení podle § 34 odst. 4 správního řádu není rozhodnutím ve věci samé ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2022, čj. 2 As 118/2020-40)

Územní řízení: seznámení se s podklady pro vydání územního rozhodnutí; námítky účastníka

Účastník územního řízení může namítat, že v době od okamžiku, kdy se dozvěděl, že je účastníkem, do koncentrace územního řízení (§ 87 ve spojení s § 89 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu) mu nebyla dána možnost dostatečně se seznámit s podklady pro vydání územního rozhodnutí tak, aby mohl k žádosti o vydání územního rozhodnutí uplatnit relevantní námítky.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2022, čj. 2 As 124/2020-38)

Řízení před správními soudy: ochrana před nezákonným zásahem; Stavební řízení:**řízení o odstranění stavby; řízení o zákazu užívání stavby; stavební úpravy**

I. Obec se proti nezahájení řízení o odstranění stavby podle § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, může bránit žalobou na ochranu před nezákonným zásahem podle § 82 s. ř. s. i z toho důvodu, že se na území obce nachází stavba, která je v rozporu s územním plánem obce.

II. Proti nezahájení řízení o zákazu užívání stavby podle § 134 odst. 5 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování

a stavebním řádu, lze také podat žalobu na ochranu před nezákonným zásahem podle § 82 s. ř. s.

III. Ne každé technické či provozní zařízení, které je instalováno do uzavřeného prostoru, je stavbou podle § 2 odst. 3, resp. stavební úpravou podle § 2 odst. 5 písm. c) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu. To, zda je technické zařízení uvnitř již existující stavby stavební úpravou, závisí na okolnostech konkrétní věci.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2022, čj. 10 As 34/2022-110)

Veřejné zakázky: posouzení přiměřenosti technické kvalifikace

Zadá-li zadavatel veřejnou zakázku, u níž minimální úroveň pro splnění kritéria technické kvalifikace nastaví nepřiměřeně (a ve výsledku diskriminačně), dopustí se přestupku podle § 268 odst. 1 písm. b) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Posouzení přiměřenosti (a tím i zákonnosti) technické kvalifikace je primárně posouzením právním, při němž je potřeba vycházet ze složitosti a rozsahu předmětu veřejné zakázky (§ 73 odst. 6 písm. b) téhož zákona); v úvahu je však nutno vzít i dopady do hospodářské soutěže, včetně dosavadního fungování trhu a jeho případného faktického omezení jen na dodavatele z předcházejících období.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2022, čj. 5 As 65/2021-73)

Zdroj: Sbírka rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

V únorovém čísle se podíváme do obce Vendolí na Svitavsku, kde starostoval **Vladimír Buchta** a kde se věnují střeleckému sportu.

Jak jsme málem o střelnici přišli

V obci Vendolí je mimo jiných velice činný spolek – Zájmový klub střeleckého sportu. Oficiální název je Zájmový klub střeleckého sportu Vendolí, základní organizace Asociace víceúčelových základních organizací technických sportů a činností České republiky (dále jen ZKSS ZO AVZO). Je nástupcem bývalého Svazarmu.

Odkud vítr vane?

V průběhu roku 2013 nám sdělila zaměstnankyně Katastrálního úřadu, která pochází z naší obce, že je podána na katastru žádost o převedení střelnice do vlastnictví AVZO ČR (ústředí se sídlem v Kutné Hoře). Nikdo z členů základní organizace neměl o tomto převodu žád-

Vůbec je nezajímalo, jakým způsobem majetek základní organizace nabyta, jaké úsilí do jejího vzniku členové vložili. Nakonec jsem navrhl, že obec majetek základní organizace odkoupí, aby zůstal v obci, a pak jej následně základní organizaci pronajme, aby mohla svoji činnost dále bez problémů vykonávat.

A martýrium pokračovalo, nakonec – světe, div se

„Pánové“ s tím měli problém a sdělili nám, že se musí poradit s jejich právním zástupcem. Volali jejich právnímu zástupci JUDr. XY. Ten jim sdělil, že se s námi chce sejít osobně. Protože má svou kancelář v jednom okresním městě na Moravě, dohodli jsme se, že se sejdem ke společnému jednání v Brně, kam jsme to měly obě strany nejbližší. I když velice nerad, nakonec souhlasil s převodem majetku na obec. Museli jsme prokázat a zavázat se, že bude využíván pouze pro potřeby ZO AVZO Vendolí. Takže jsme v lednu 2014 uzavřeli nájemní smlouvu se Střeleckým klubem ZO AVZO Vendolí, která je platná dodnes. Nakonec jsme zjistili, že manželka právního zástupce má realitní kancelář, kde už byla střelnice v nabídce za vyvolávací cenu 30 000 Kč. Přitom hodnota majetku byla před převodem na obec vyčíslena na 270 000 Kč!

Velice děkujeme naší občance za to, že nám dala včas avízo, jinak už by byla střelnice ve vlastnictví nějakého zbohatlíka a jezdil by do obce střílet se svými přáteli či obchodními partnery. Nebo by si to přebudoval na chalupu, kdo ví...

*Vladimír Buchta
obec Vendolí*

Již v roce 1958 byla založena základní organizace, ale postupem času její činnost zanikla. Znovu obnovena byla v roce 1970. Členská základna se rozšiřovala, a proto bylo rozhodnuto vybudovat stálou střelnici v bývalém lomu kamene nad obcí. V roce 1976 byla pořízena karoserie vyřazeného autobusu Š 706, která se stala první klubovnou a skladem stavebního materiálu pro budoucí zděnou klubovnu střelnice. V roce 1987 byla klubovna rozšířena do stávající podoby. Postupně se upravovala palebná stanoviště. Tak jako v každém dobrovolném spolku se členská základna měnila. Jednou bylo členů mnoho, jindy málo. Ale od roku 1976 je stále činnou.

V roce 2010 se začal počet členů organizace po letech zase snižovat a spolu s touto organizací začal střelnici využívat i další spolek Sdružení branně technických sportů (SBTS). SBTS vedl bývalý voják ve výslužbě, který učí na jedné ze základních škol v nedalekých Svitavách. Obec byla spokojena, že se znovu navýšil počet aktivních členů, zejména dětí a mládeže. Z původní organizace (AVZO) zůstali jen čtyři členové, tak se dohodli, že přejdou také do nového sdružení a přestali platit členské příspěvky do ústředí AVZO. A nastal problém.

mě nebylo záměrem ústředí o tom někoho seznámit. Protože jsem byl sám aktivním členem organizace (tehdy ještě Svazarmu) od roku 1973 do roku 1981 a podílel jsem se aktivně na budování klubovny, ihned jsme s vedením organizace začali pátrat po důvodech převodu a „odkud vítr vane“. AVZO ČR v minulosti soustavně po několik let měnilo osnovy organizace a ve finále je to tak, že majetek základních organizací připadne „ústředí“, pokud neplatí členské příspěvky nebo za ně nezaplátí základní organizace členské příspěvky do „ústředí.“ Drtivá většina základních organizací o této změně osnovů vůbec neměla tušení. Hlavně tam, kde byly organizace v útlumu své činnosti.

Mě osobně to namíchlo, protože nikdy nikdo z „ústředí“ z Kutné Hory nám s výstavbou zázemí střelnice nepomohl, nikdy se tam nebyl ani jen podívat. A najednou jim to mělo spadnout do klína? Spolu se členem výboru ZO jsme se vydali na jednání do Kutné Hory, abychom zjistili, co se vlastně děje. Tam nám „pánové“ (všem, kteří s námi jednali, bylo 70 a více let – staré struktury) vysvětlili, jak je to s likvidací majetku základních organizací, když nevykazují činnost.

Komise pro informatiku, 15. prosince 2022, on-line

Prosincové setkání komise bylo zaměřeno na téma vzniku Digitální informační agentury, očekávaných přínosů pro města a obce a o nezbytnosti vyvolat spolupráci co nejdříve. Dále byla diskutována otázka projektů eGovernmentu a digitálních technických map. Pozornost byla věnována i otázce tzv. NIS2 a novele zákona o kybernetické bezpečnosti.

Komise pro bydlení a Komise pro sociální věci a zdravotnictví, 15. prosince 2022, on-line

Společné jednání komisí proběhlo jako příprava k následným jednáním pracovní skupiny MMR k zákonu o podpoře v bydlení a separátních jednání Svazu s MMR. Komise projednaly jednotlivá navrhovaná opatření, ať už jde o tzv. kontaktní místa pro

bydlení, řízení o bytové nouzi, garantované bydlení či asistenci v bydlení. Podněty z komisí byly následně předány MMR a konzultovány osobně na jednání 20. ledna 2023. Formální stanovisko k návrhu zákona nicméně Svaz zaujme až po předložení paragrafovaného znění návrhu zákona (dle harmonogramu v březnu 2023).

Komise pro informatiku, 19. ledna 2023, on-line

První zasedání Komise pro informatiku se věnovalo ustavení ředitele Digitální informační agentury a již konkrétním krokům, jež by vedly k navázání spolupráce. Diskuse byla věnována i oblasti Informačních systémů veřejné správy a spolupráce municipalit v oblasti eGSB. K projednání této tematiky byl na jednání komise přizván jako host dr. Tiller z Ministerstva vnitra, s nímž byly diskutovány možnosti municipalit v této oblasti.

soutěže**27. ročník soutěže Vesnice roku bude vyhlášen již v březnu, přihlaste se!**

Svaz je jedním ze čtyř vyhlášitelů oblíbené soutěže Vesnice roku. Její už 27. ročník bude slavnostně vyhlášen během března 2023. Soutěž je v rámci Programu obnovy venkova vyhlášována již od roku 1995 a jejím cílem je snaha povzbudit obyvatele venkova k aktivní účasti na rozvoji svého domova, zveřejnit rozmanitost a pestrost uskutečňování programů obnovy vesnic a upozornit širokou veřejnost na význam venkova. Je to ale i snaha vyzdvihnout aktivity obcí, jejich představitelů a samotných občanů, kteří se snaží nejen zvelebovat svůj domov, ale rozvíjet také místní tradice a udržovat společenský život v obci.

Vyhlašovatelé

Soutěž byla poprvé vyhlášena Spolkem pro obnovu venkova ČR v roce 1995 pod názvem Soutěž o nejzdařilejší program obnovy vesnice. Od roku 1996 jsou jejími vyhlášovateli také Ministerstvo pro místní rozvoj a Svaz měst a obcí. V roce 2007 se čtvrtým vyhlášovatelem stalo ještě Ministerstvo zemědělství.

Soutěž Vesnice roku asi není třeba nějak široce představovat, má opravdu dlouhou tradici a vždy i velkou propagaci. Snad jenom velmi krátce si připomeňme, že probíhá ve dvou kolech – krajském a celostátním, do kterého tedy postupují krajsí vítězové.

A co se hodnotí?

Hodnotícími kritérii jsou: koncepční dokumenty, společenský život, aktivity občanů, podnikání, péče o stavební fond a obraz vesnice, občanská vybavenost, inženýrské sítě a úspory energií, péče o veřejná prostranství, přírodní prvky a zeleň v obci, péče o krajinu, připravované záměry a informační technologie obce.

Ocenění

Vítěz v každém kraji, potažmo pak v kole celostátním, získává nejvyšší ocenění – Zlatou stuhu. Získá ji obec, která se nejlépe a vyváženě prezentuje ve všech hodnocených oblastech.

Dále jsou udělovány stuhy:

Modrá – za společenský život

Bílá – za činnost mládeže

Zelená – za péči o zeleň a životní prostředí

Oranžová – za spolupráci obce se zemědělskými subjekty

Vítěz celostátního kola postupuje do soutěže Evropská cena obnovy vesnice. Tuto soutěž vyhláší Evropská pracovní společnost pro rozvoj venkova a obnovu vesnice (Europäische Arbeitsgesellschaft Landentwicklung und Dorferneuerung ARGE) ve dvouletém intervalu. A určitě za zmínku stojí to, že nositel titulu Vesnice roku získá formou dotace odměnu celkem ve výši až 2,6 milionů Kč od MMR.

Podmínky soutěže a další potřebné informace najdete na: www.vesnice.roku.cz.

V roce 2022 mezi 176 soutěžícími zvítězila Kostelní Lhota ze Středočeského kraje.

Zcela nová čistě elektrická Kia Niro EV ve výbavě Style.

S dotací již od 624 515 Kč bez DPH.

Movement that inspires

Platné do 31. 3. 2023.

Získejte mimořádnou dotaci 300 000 Kč od Ministerstva životního prostředí prostřednictvím Státního fondu životního prostředí ČR na nákup elektromobilů Kia a dalších až 30 000 Kč na dobíjecí stanice z naší produktové řady Kia EV Power, vč. poradenství, instalace a údržby, které pro vás zajistíme ve spolupráci se společností E.ON Energie, a.s.

Výzva č. 3/2022: Ekomobilita platí pro kraje, obce a městské části, státní či národní podniky a organizace, školy a řadu dalších institucí. Nabídku můžete využít také v případě výhodného financování Kia. Pořízením elektromobilu získáte řadu benefitů, jako je tichý provoz bez vibrací od spalovacího motoru, nulové lokální emise a nižší provozní náklady oproti konvenčním automobilům. Nákupem zcela nové Kia Niro EV automaticky získáte **KIA EV Power Card**, která vám otevírá službu veřejného dobíjení na území celé ČR v síti ČEZ, E.ON, PRE a dalších operátorů, navíc **s kreditem 1 000 Kč vč. DPH** po dobu prvních 12 měsíců pro služby veřejného dobíjení **zcela zdarma!** Dalším bonusem je třífázový dobíjecí kabel v hodnotě **15 378 Kč vč. DPH**. Náklady na provoz jsou díky průměrné spotřebě 16,2 kWh / 100 km pouhých **0,81 Kč bez DPH na 1 km** (při ceně elektřiny 5 Kč / kWh).

Dojezd až 460 km

Výkon 204 koní

Akumulátor 64,8 kWh

Dobíjecí port CCS

Z 10 % na 80 % za 45 min

Továrni záruka 7 let

Tažná kapacita až 750 kg

Bohatá výbava Style

Nová Kia Niro EV ve výbavě Style a akumulátorem o kapacitě 64,8 kWh (204 k / 150 kW)

uvedené ceny bez DPH

Doporučená ceníková cena

1 070 231 Kč

14% sleva na podporu kampaně od Kia

- 149 832 Kč

Dotace NPŽP NPO

- 300 000 Kč

Cena vozu při využití dotace

624 515 Kč

(V ceně nákladů je zahrnuta příprava vozu, povinná výbava a ochranné textilní koberce v hodnotě 4 116 Kč.)

Více informací získáte na: www.narodniprogramzp.cz nebo se obraťte na e-mail: statnisprava.fleet@kia.cz.